

Besluit

Besluit strekkende tot een oordeel positief onder voorwaarden van een aanvraag voor de verzwaarde toets nieuwe opleiding van de hbo-bachelor Toegepast Filosoof van de Hogeschool voor Toegepaste Filosofie

Gegevens

datum	Instelling	: Hogeschool voor Toegepaste Filosofie
30 maart 2018	Opleiding	: hbo-bachelor Toegepast Filosoof
onderwerp	Graad opleiding	: Bachelor of Arts
Besluit	Variant	: deeltijd
Toets nieuwe opleiding hbo-bachelor	Afstudeerrichtingen	: Bestuur en Beleid; Economie en Duurzaamheid; Journalistiek en Media; Onderwijs
Toegepast Filosoof van de Hogeschool voor Toegepaste Filosofie	Locatie	: Utrecht
(005897)	Studieomvang (EC)	: 240
uw kenmerk	Datum aanvraag	: 6 juli 2017
-	Datum locatiebezoek	: 7 december 2017
ons kenmerk	Datum adviesrapport	: 29 januari 2018

NVAO/20180617/LL

Beoordelingskader

bijlagen Beoordelingskader voor de (verzwaarde) uitgebreide toets nieuwe opleiding van de NVAO
2 (Stcrt. 2016, nr 69458)

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het adviesrapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding positief onder voorwaarden heeft bevonden.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) ontving op 6 juli 2017 een aanvraag, en op 14 november 2017 een gecorrigeerde aanvraag, voor een Toets Nieuwe Opleiding (TNO) voor de hbo-bacheloropleiding tot Toegepast Filosoof van de Hogeschool voor Toegepaste Filosofie (HTF) te Utrecht. Het betreft een deeltijd hbo-opleiding (240 EC) met vier afstudeerrichtingen: Journalistiek en Media, Beleid en Bestuur, Economie en Duurzaamheid, en Onderwijs.

Van toepassing is een verzwaarde, uitgebreide TNO. De NVAO heeft een panel van zes experts gevraagd om alle aangeleverde informatie te bestuderen, het programma met de afgevaardigden van de instelling en opleiding tijdens een locatiebezoek (d.d. 7 december 2017) te bespreken en een concluderend oordeel uit te spreken over de kwaliteit.

Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding: positief onder voorwaarden

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de nieuwe opleiding als positief onder voorwaarden. Het is van mening dat de instelling aan de wettelijke eis van een 'volkomen cyclus' heeft voldaan: er zijn studenten afgestudeerd in het programma van wie het panel de scripties als voldoende op gerealiseerde leerresultaten heeft beoordeeld.

Het panel heeft een overwegend positief beeld van de kwaliteit van de opleiding en spreekt zijn vertrouwen uit in de organisatie. Het docententeam is gekwalificeerd en bevolgen. Het panel waardeert de bereidheid effectief verbeteringen door te voeren. Het panel merkt wel op dat de kleinschaligheid van de organisatie extra aandacht vraagt om het bereikte kwaliteitsniveau te behouden.

Het panel heeft voorwaarden geformuleerd voor de standaarden 1, 10 en 11 (zie hierna).

Het panel verwacht op basis van de opgave van de instelling dat deze binnen anderhalf jaar voldoende resultaten kan overleggen om te laten beoordelen of dan geheel aan de voorwaarden is voldaan. Op grond daarvan adviseert het panel aan de NVAO dat aan de instelling een termijn van twee jaar wordt gegeven om aan de voorwaarden te voldoen.

De instelling stelt voor de opleiding in het CROHO-domein Taal en Cultuur te registreren en aan de opleiding de graad Bachelor of Arts te verbinden. Het panel stemt hiermee in.

Conclusie standaard 1 Beoogde leerresultaten: Voldoet ten dele

Het panel acht over het algemeen de beoogde leerresultaten van het juiste niveau voor een bacheloropleiding en internationaal aan de maat. De beoogde leerresultaten zijn voor een hbo-opleiding voldoende toegepast en praktijkgeoriënteerd, vergeleken bij de academisch, fundamenteel georiënteerde Filosofie.

Het panel heeft echter twijfels over het brede, gecombineerde profiel van de opleiding tot Toegepast Filosoof. Het panel vraagt zich af of zo'n profiel aantrekkelijk en herkenbaar voor werkgevers is. De instelling voert continu discussies met de werkveldcommissies en ervaringen kunnen tot bijstelling van de doelen leiden. Toch is op dit moment de vraag nog actueel of afgestudeerden op de arbeidsmarkt kunnen concurreren met vergelijkbare beginnende beroepsbeoefenaren in datzelfde veld (zoals afgestudeerden hbo-Bestuurkunde). Het profiel Toegepast Filosoof Onderwijs is vooral passend voor de opleiding tot tweedegraads docent Filosofie. De opleiding hanteert voor het profiel van hbo-bachelor Toegepast Filosoof in de kern passende beoogde leerresultaten, maar dat dient te worden afgebakend. Daarom formuleert het panel een eerste voorwaarde (zie hierna).

Pagina 3 van 9 *Conclusie standaard 2 Programma – Oriëntatie: Voldoet*

Het programma van de opleiding is in de ogen van het panel passend voor de beroepsgerichte hbo-oriëntatie. Deze oriëntatie is in de leerlijnen voor de algemene en de filosofische vaardigheden goed en overtuigend uitgewerkt. Wel is het panel van mening dat de versterking van de onderzoeksleerlijn aandacht behoeft. Het panel waardeert eveneens de vertaling van de beroepsgerichte oriëntatie in de specifieke competenties voor de werkvelden. Het programma is voldoende gericht op de voorbereiding om als beginnend beroepsbeoefenaar Toegepast Filosoof in één van vier werkvelden te kunnen functioneren.

Conclusie standaard 3 Programma – Inhoud: Voldoet

Het panel acht over het algemeen de beoogde leerresultaten adequaat vertaald in leerdoelen van de modules. Het programma kent een duidelijke opbouw in vier jaren. Het eerste jaar biedt een sterke, theoretische (filosofische) kennisbasis. Het programma wordt vervolgd met een focus op het beroep en een zelfstandig praktijkgericht onderzoek. Wel is de praktijkervaring in de module 'Ondernemerschap' (derde jaar bij Journalistiek en Media) een aandachtspunt. De stages maken een adequate en overtuigende indruk op het panel, maar zouden uitdagender kunnen zijn, ingebed in een sterk stage-netwerk. Het panel constateert dat de instelling op deze punten al een verbeteractie heeft ingezet.

Conclusie standaard 4 Programma – Leeromgeving: Voldoet

Het panel is van mening dat docenten op adequate wijze, gevarieerde werkvormen hanteren, die geschikt zijn voor de grote leeftijdsmix van medestudenten in kleine groepen. Studenten zijn over het algemeen tevreden met de studeerbaarheid van het programma. Toch vraagt het panel wel aandacht voor de studeerbaarheid van het programma in deeltijd. Een deeltijdopleiding van 240 EC zou feitelijk veel langer moeten duren dan nominaal 4 jaren (van 60 EC). In dit licht is de verkorte driejarige deeltijdvariant van 80 EC per jaar eigenlijk geen realistische optie voor een reguliere deeltijdstudent. De reële toekenning van EC's is een groot punt van aandacht. Mogelijk is er wel een specifieke doelgroep belangstellenden voor dit private aanbod die heel intensief en zelfstandig wil en kan studeren. De vormgeving van het programma biedt daarvoor voldoende flexibiliteit.

Conclusie standaard 5 Instroom: Voldoet

Het panel is van mening dat het programma van de opleiding voldoende aansluit bij de heterogeniteit onder de instromende studentenpopulatie en hun zeer verschillende kwalificaties. De opleiding biedt studenten voldoende maatwerk. Het panel acht de aandacht voor de aansluiting van het programma passend. Die komt in de eerste plaats tot uiting in de filosofische vakken, waarin men start met de basiskennis en -vaardigheden. In de tweede plaats maakt een bijspijkerprogramma deel uit van het taalbeleid. Het panel waardeert de extra studie-uren voor studenten met achterstanden. De examencommissie past de vrijstellingsprocedure adequaat toe.

Conclusie standaard 6 Personeel: Voldoet

Het panel heeft veel vertrouwen in de onderwijskundige en academische kwaliteit van het docententeam. Die is zeer hoog voor een hbo-opleiding. De beroepsbekwaamheid vanuit het hbo-werkveld is voldoende vertegenwoordigd. Het panel is onder de indruk van het zelfreflecterend en lerend vermogen. Wel plaatst het panel een kanttekening bij de huidige omvang van het docententeam (totaal 3,3 fte). De docenten beleven de werkbelasting niet als te hoog, maar op termijn acht het panel de beperkte omvang een probleem. Verder zou voor de duurzaamheid van de organisatie de borging van het curriculum minder persoonsgebonden moeten worden

Pagina 4 van 9 gemaakt. Het panel is van mening dat de instelling over voldoende verbetercapaciteit beschikt om het personeelsbeleid in de gewenste richting aan te passen.

Conclusie standaard 7 Voorzieningen: Voldoet

Studenten zijn tevreden over de voorzieningen in het ROC-gebouw, waarin de HTF haar onderwijs verzorgt. Het panel acht het efficiënt om gebruik te maken van een goed geoutilleerd gebouw. Het panel heeft geconstateerd dat de digitale omgeving OnderwijsOnline voldoende faciliterend is voor het onderwijs. Het panel onderschrijft het voornemen van de HTF om OnderwijsOnline in de toekomst uit te breiden. Dit is in elk geval nodig voor de digitale toegankelijkheid van de bibliothecaire voorzieningen voor deeltijdstudenten.

Conclusie standaard 8 Begeleiding: Voldoet

Het panel waardeert de goede studiebegeleiding, bijvoorbeeld ten aanzien van de drie niveaus bij de begeleiding van werkstukken. Het panel complimenteert de opleiding met de begeleiding op maat die ze aan de studenten biedt. Het heeft enthousiaste studenten gezien die hun docenten waarderen en het gevoel hebben dat de coördinatoren hun knelpunten oppakken. De (digitale) informatievoorziening aan studenten is duidelijk en maakt de studievoortgang inzichtelijk.

Conclusie standaard 9 Kwaliteitszorg: Voldoet

Het panel is van mening dat de instelling op adequate wijze diverse evaluatie- en meetactiviteiten heeft ingezet om de kwaliteit van het onderwijs periodiek te beoordelen. De instelling heeft al aantoonbaar een actieve verbetercyclus doorlopen. Het panel acht het positief dat verbeterpunten naar aanleiding van de studentevaluaties geagendeerd en soms al doorgevoerd zijn. Het panel is voorts van mening dat het beroepenveld nauw betrokken is bij actualisering van het programma. Het panel waardeert het dat de instelling haar alumni gaat monitoren om de aansluiting op de arbeidsmarkt in beeld te krijgen. Het panel beveelt wel aan dat de organisatie meer zou moeten formaliseren en stabiliseren. De organisatie moet het eigen personeel en de studenten een volwaardige positie geven voor een goed functionerende medezeggenschap.

Conclusie standaard 10 Toetsing: Voldoet ten dele

Het panel is van mening dat de instelling het toetsbeleid op de juiste wijze in uitvoering heeft genomen. De onafhankelijkheid van de examencommissie ten opzichte van de directie is hierbij een aandachtspunt. Het panel beschouwt de bestudeerde toetsen en werkstukken van voldoende kwaliteit, maar acht de becijfering in het algemeen aan de hoge kant. Ook had het meer feedback aan studenten over de schrijfvaardigheid verwacht. Verder waren er twee scripties uit de afstudeerrichting Beleid en Bestuur beschikbaar. Het panel achtte beide scripties van voldoende, zij het zeer verschillend niveau. Het panel is van mening dat de opleiding een van de scripties beduidend hoger gewaardeerd had dan het panel zelf zou doen. De examencommissie had ten aanzien van deze beoordelingskwestie al een verbeteractie uitgevoerd. Ze heeft de beoordelingen van de scripties laten kalibreren en daarvoor bovendien een externe beoordelaar ingeschakeld. Maar het panel heeft op dit moment dus nog twijfels over de adequaatheid van de beoordeling (de zogeheten interbeoordelaarsbetrouwbaarheid). Het panel concludeert dat het systeem van toetsing effectieve verbetercapaciteit vertoont. De doorwerking in de praktijk van de verbeteringen dient nog wel te worden geverifieerd. Het panel formuleert derhalve een tweede voorwaarde (zie hierna).

Pagina 5 van 9 *Conclusie standaard 11 Gerealiseerde leerresultaten: Voldoet ten dele.*

Het panel heeft de twee scripties als voldoende op gerealiseerde leerresultaten beoordeeld. Wel blijven de getoonde toegepaste onderzoeksvaardigheden in de bestudeerde eindwerkstukken onderbelicht. Het panel vertrouwt erop dat de opleiding de tekortkomingen in de methodologie met de al genomen maatregelen, zoals de versterking van de onderzoeksleerlijn, in de toekomst ondervangt.

Het panel meent dat de ene scriptie zeker voldoende inhoudelijke diepgang heeft en duidelijk toegepaste (filosofische) competenties aantoont, passend bij het hbo-eindniveau. De andere scriptie voldoet net aan het vereiste hbo-eindniveau. Het panel heeft evenwel vertrouwen in de inmiddels door de instelling doorgevoerde verbeteringen om het eindniveau, met name in schriftelijke taalvaardigheid, te borgen.

De kwaliteit van de scripties moet dus verder verbeteren. Aspecten van methodologie en schriftelijke taalvaardigheid verdienen meer aandacht. De opleiding heeft op dit moment aangetoond dat de beoogde leerresultaten voor de afstudeervariant *Beleid en Bestuur* daadwerkelijk worden gerealiseerd. Het panel acht het noodzakelijk dat ook voor de andere drie afstudeerrichtingen nog beoordeeld wordt of daarin over de gehele linie het beoogde hbo-eindniveau wordt gerealiseerd. Het panel formuleert om die reden een derde voorwaarde (zie hierna).

Voorwaarden

Standaard 1: Beoogde leerresultaten: Het panel formuleert als eerste voorwaarde dat de instelling voor alle vier afstudeervarianten de meerwaarde van het profiel van de Toegepast Filosoof voor de arbeidsmarkt scherper zou moeten formuleren, met een vertaling naar de werkzaamheden in de vier werkvelden. Zo dient duidelijker te worden dat het gaat om een beginnend beroepsbeoefenaar Toegepast Filosoof die op een bepaald werkveld is voorbereid. De afbakening met het profiel van andere beginnende beroepsbeoefenaren in datzelfde veld dient te worden verhelderd.

Standaard 10: Toetsing: De tweede voorwaarde is dat meer evidentie wordt beoordeeld om de doorwerking van recente verbeteringen in de toetsing en beoordeling te verifiëren. Deze verificatie zal aan de hand van een voor de vier afstudeerrichtingen representatieve steekproef van toetsen en opdrachten moeten gebeuren.

Standaard 11: Gerealiseerde leerresultaten: De derde voorwaarde luidt dat een groter en representatief volume aan afstudeerwerken uit alle vier afstudeerrichtingen wordt beoordeeld om vast te stellen dat de opleiding over de gehele linie de beoogde leerresultaten op hbo-niveau realiseert. De opleiding heeft naar verwachting de komende tijd voldoende afgestudeerden om een dergelijke beoordeling te laten uitvoeren.

Het panel komt tot een eindoordeel positief onder voorwaarden ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe hbo-bacheloropleiding tot Toegepast Filosoof van de Hogeschool voor Toegepaste Filosofie en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, in verbinding met artikel 5a.11, achtste lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool voor Toegepaste Filosoof te Tiel in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 19 februari 2018 naar voren te brengen. Bij e-mail van 14 maart 2018 heeft de instelling laten weten geen opmerkingen te hebben.

De NVAO besluit de aanvraag verzwaarde Toets nieuwe opleiding hbo-bachelor Toegepast Filosoof (240 EC; variant: deeltijd; locatie: Utrecht) van de Hogeschool voor Toegepaste Filosofie te Tiel als positief onder voorwaarden te beoordelen. De voorwaarden zijn:

Standaard 1: Beoogde leerresultaten: De instelling moet voor alle vier afstudeervarianten de meerwaarde van het profiel van de Toegepast Filosoof voor de arbeidsmarkt scherper formuleren, met een vertaling naar de werkzaamheden in de vier werkvelden. Zo dient duidelijker te worden dat het gaat om een beginnend beroepsbeoefenaar Toegepast Filosoof die op een bepaald werkveld is voorbereid. De afbakening met het profiel van andere beginnende beroepsbeoefenaren in datzelfde veld dient te worden verhelderd.

Standaard 10: Toetsing: Meer evidentie zal moeten worden beoordeeld om de doorwerking van recente verbeteringen in de toetsing en beoordeling te verifiëren. Deze verificatie zal aan de hand van een voor de vier afstudeerrichtingen representatieve steekproef van toetsen en opdrachten moeten gebeuren.

Standaard 11: Gerealiseerde leerresultaten: Een groter en representatief volume aan afstudeerwerken uit alle vier afstudeerrichtingen zal moeten worden beoordeeld om vast te stellen dat de opleiding over de gehele linie de beoogde leerresultaten op hbo-niveau realiseert. De opleiding heeft naar verwachting de komende tijd voldoende afgestudeerden om een dergelijke beoordeling te laten uitvoeren.

De NVAO voegt aan de voorwaarden toe dat de instelling afziet van het aanbieden van een traject dat leidt tot een tweedegraads onderwijsbevoegdheid in de vakken Maatschappijleer of Levensbeschouwing, vanwege het ontbreken van voldoende vakinhoud voor deze vakken in het programma van de opleiding.

De termijn waarbinnen aan deze voorwaarden moet zijn voldaan bepaalt de NVAO op twee jaar.

Uiterlijk zes maanden voor afloop van de termijn van de voorwaarden, levert de instelling documentatie aan de NVAO waarin zij aangeeft hoe aan de voorwaarden is voldaan.

Advies Croho-onderdeel: Taal en cultuur

Visitatiegroep: nader te bepalen.¹

Van kracht tot en met 29 maart 2020.

Den Haag, 30 maart 2018

De NVAO

Voor deze:

b/a 

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Paul Zevenbergen
Bestuurder

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ De opleiding dient ten minste twee jaar voor de vervaldatum gebruik te maken van de zogenoemde aprilronde om zelf zorg te dragen voor een indeling in een visitatiegroep. Daarna neemt de NVAO het besluit over de indeling in een visitatiegroep.

Standaard	Oordeel
Beoogde leerresultaten <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet ten dele
Programma – Oriëntatie <i>Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.</i>	Voldoet
Programma – Inhoud <i>Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken</i>	Voldoet
Programma – Leeromgeving <i>Standaard 4 : De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.</i>	Voldoet
Instream <i>Standaard 5 : Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.</i>	Voldoet
Personeel <i>Standaard 6 : Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend</i>	Voldoet
Voorzieningen <i>Standaard 7 : De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.</i>	Voldoet
Studiebegeleiding <i>Standaard 8 : De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.</i>	Voldoet
Kwaliteitszorg <i>Standaard 9 : De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.</i>	Voldoet
Toetsing <i>Standaard 10 : De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet ten dele
Gerealiseerde leerresultaten <i>Standaard 11 : De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.</i>	Voldoet ten dele
Algemene conclusie	Positief onder voorwaarden

- Drs. Marianne Dunnewijk, (voorzitter), voormalig voorzitter College van Bestuur van Hogeschool Zuyd, daarna onder meer voorzitter van de Raad van Toezicht van de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht;
- Drs. Hans Wessels, (lid), Universitair docent praktische wijsbegeerte en vakdidacticus, departement Wijsbegeerte van de Universiteit van Utrecht, tevens lerarenopleider aan de Graduate School of Teaching van de Faculteit Sociale Wetenschappen van de Universiteit Utrecht;
- Drs. Agnes van der Linden, (lid), opleidingsmanager van twee masteropleidingen aan Fontys Hogeschool, tevens eigenaar van onderwijsadviesbureau VanderLinden Consultancy;
- Dr.ir. Jan van der Stoep, (lid), lector Journalistiek en Communicatie aan de Christelijke Hogeschool Ede;
- Prof.dr. Tsjalling Swierstra, (lid), hoogleraar Techniekfilosofie aan de Universiteit Maastricht en adjunct hoogleraar aan de filosofische faculteit van de Norwegian University of Science and Technology in Trondheim (Noorwegen);
- Bert van Laar, (student-lid), is student Wijsbegeerte aan de Universiteit Leiden en Muziekwetenschap aan de Universiteit van Amsterdam.

Het panel werd bijgestaan door dr. Thomas de Bruijn, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en dr. Klari Janne Polder, secretaris (gecertificeerd).